

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Джесі
Сен

НЕКВАПНІ
ДУМКИ
ЛІНІВОЇ ДІВЧИНИ

ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

Перекладено за виданнями:

Jerome K. Jerome. The Idle Thoughts of an Idle Fellow.
Philadelphia, Henry Altemus, 1894.

Jenny Wren. Lazy Thoughts of a Lazy Girl, (Sister of that «Idle Fellow»), 1891.

Ілюстрації Ганни Осадко

УДК 82-94

Джером Клапка Джером, Дженні Рен

Д 40 Лінійні думки одного нероби. Неквапні думки лінивої дівчини : есеї / Дж. Клапка Джером, Дженні Рен ; пер. з англ. І. Карівець, І. Бондаренко. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2020. — 256 с.

ISBN 978-966-10-6157-5

Ця книжка-«перевертачка» — свосвідний діалог чоловіка й жінки, славетного Джерома Клапки Джерома та його маловідомої сучасниці Дженні Рен. Есеї «лінивої дівчини» та «одного нероби», написані в іронічній та дещо ексцентричній формі, не залишать байдужим жодного читача!

© Карівець І., переклад, 2020

© Бондаренко І., переклад, 2020

© Навчальна книга – Богдан, виключна

ліцензія на видання, оригінал-макет, 2020

ISBN 978-966-10-6157-5

Літературно-художнє видання

Джером Клапка Джером

ЛІНІВІ ДУМКИ ОДНОГО НЕРОБИ

Дженні Рен

НЕКВАПНІ ДУМКИ ЛІНІВОЇ ДІВЧИНИ

Підписано до друку 20.01.2020. Формат 84x108/32. Папір офсетний.
Гарнітура Georgia. Умовн. друк. арк. 13,44. Умовн. фарбо-відб. 13,44.
Термін придатності необмежений, зберігати в сухому місці.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, Україна, 46002.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, Україна, 46008.

У випадку побажань та претензій звертатися: тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

Гуртові продажі: (0352) 43-00-46, (050) 338-45-20

Книга поштою: (0352) 51-97-97, (067) 350-18-70, (066) 727-17-62 mail@bohdan-books.com
м. Київ, просп. Гагаріна, 27: (044) 296-89-56; (095) 808-32-79, nk-bogdan@ukr.net

Видавництво «Навчальна книга – Богдан» у соцмережах:

bohdanbooks

bohdan_books

c/NKBohdan

t.me/bohdanbooks

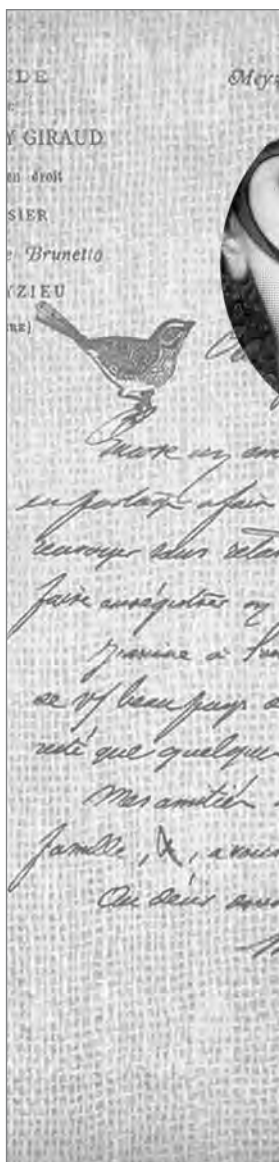
ДЖЕННІ РЕН¹

НЕКВАПНІ ДУМКИ ЛІНИВОЇ ДІВЧИНИ
(сестри того «Нероби»)²

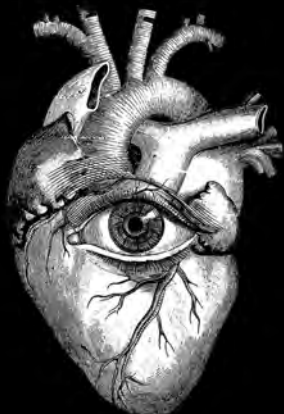

¹ (Англ. *jenny wren* — пташка корольок), псевдонім англійської письменниці Елінор Гокроджер (Eleanor Gaukroger) (1884(?)–1947).

² Алюзія на першу гумористичну книгу Джерома К. Джерома «Ліниві думки одного нероби» (*Idle Thoughts of an Idle Fellow, by Jerome K. Jerome*).

#слабкічоловіки
#двадцятичотирирічнадівчина
#полюбитиілишити
#адамева
#вонисправдідегенерують
#лататишкарпетки

Розділ I

ПРО КОХАННЯ

*«Життя для жінки — то лише кохання,
а для мужчин — то крихітка дрібна»¹*

Так оспівує кохання поет, і з цим погоджується світ. Принизливо зізнаватися в цьому, та це, без сумніву, правда. «Чоловіки та вбрання — лише про це думають жінки!» — волають володарі всього суцього у своєму безмежному марнославстві. Звісно, ми мусимо розглянути цю думку — і погодитися, що таки-так; щонайменше, в дев'яти випадках із десяти. На щастя, я не є однією з десяти — принаймні, такою себе не вважаю. Я не пропоную позбутися слова «вбрання» у цьому висловлюванні, бо й сама люблю чепуритися, як і будь-яка двадцятичотирирічна дівчина. Значно менше думок у мене викликає таке створіння, як чоловік. Не думаю, що він цього вартий. Як любила повторювати моя няня: «Я завжди була не надто високої думки про секс!»

Однак не висновуйте з отого мого твердження, що я невдоволена і розчарована стара діва — бо я зовсім не така. Мені вже майже двадцять п'ять, а я ще не пізнала взаємного кохання; справді, я ще ніколи в житті не відчувала ніжної пристрасності, тож здатна описувати лише те, що бачила в інших, а тому можу говорити про все це цілком неупереджено.

Ніхто ніколи не чув, щоб Адам закохався в Єву чи щоби Єва пристрасно його любила. Але у них, бідолашних, був невеликий вибір — або так, або ніяк. До того ж, у цього

¹ Джордж Гордон Байрон, поема Дон Жуан, Пісня 1, Харків, Фоліо, 2001 рік, переклад С.Е. Голованівського.

шлюбу не було спокус різноманітності, тож це була доволі млява історія. Щодо мене, то мені шкода Єви, бо Адам був, либонь, найжалюгіднішим із чоловіків. Коли його витурили з райського саду, яким нікчемним він, певно, почувався! І як же ж він, мабуть, дорікав своїй дружині! Слабкі чоловіки завжди прискіплюються.

Однак «*revenons à nos moutons*»¹. Я оце саме замислююся, хто був той, хто закохався першим. Каїн міг на це спромогтися з тією своєю загадковою дружиною², але історія це замовчує; втім, звісно ж, у таємниці є певна принагідність, тож така річ цілком можлива. Цікаво, звідкіля ж таки взялася та жінка?

Небагато нам відомо і про сімейне життя Ноя, але я схильна дійти висновку, що загалом вони не були щасливі. Жодного чоловіка не можна витримати упродовж сорока днів «у чотирьох стінах», якщо йому нікуди піти та нічого робити, і він весь час крутиться під ногами, а його криві руки вчепляться то одного, то іншого... І, нарешті, останнє (хоча це й не менш важливе): згадаймо його прикру вдачу, котру він демонстрував при найменшій нагоді! Особисто я його і тижня б не витримала! Дивуюся, чому жіноча частина ковчеза не повстала та не повиладала своїх володарів і повелителів у воду.

Бідолашні чоловіки, мабуть, також заслуговують нашого співчуття, бо якщо місіс Ной та її невістка справді такі, як на сучасних ілюстраціях Ноевого ковчезу, то таких жінок справді треба уникати.

Певно, кінець-кінцем то мав бути Яків, який подав цей дурнуватий приклад, тому що ми не можемо брати

¹ *Фр.* повернімося до наших баранів; знаменита фраза із фарсу «Адвокат Пьер Патлен» або «Фарс про адвоката Пьера Патлена» (*фр.* La Farce de Maître Pathelin) — анонімний французький фарс 15 століття, один із найвідоміших драматичних текстів Середньовіччя.

² Біблія не повідомляє нічого конкретного про дружину Каїна. Найвірогідніше, це була його сестра чи племінниця.

до уваги Ісаака, адже його випадок — надто рідкісний та специфічний, бо він закохався у власну дружину!

Отож, гадаю, ми багато чого можемо закинути Якову. Це він вигадав ніжну пристрасть, і відтоді люди починають наслідувати його приклад іще задовго до досягнення віку, коли самі можуть нести відповідальність за свій вибір. Просто їхні батьки чинили так само, і хлопчики не можуть вважати себе достатньо дорослими, поки не заведуть якусь любовну інтрижку.

Хтось одружується відразу, інші з цим зволікають, деякі не одружуються взагалі. Останні, на мою думку, є загалом найщасливішими, адже це так зване кохання триває дуже короткий період, і небагато часу потрібно чоловікові з дружиною, щоби знайти розраду в прихильності когось іншого — аби компенсувати те, чого їм бракує в партнерові.

Звісно, я говорю в загальному. Наскільки я розумію, більшість чинить саме так, хоча й радо визнаю, що є чимало винятків. Лише днями я зустріла нашу прачку і поцікавилася у неї, як вони з чоловіком ладнають. Раніше він був п'яничкою і поводився з нею жорстоко, але два роки тому зарікся пити, ба більше — дотримався слова! «Боже ж мій, мадам! — радісно вигукнула вона. — Ми з кожним днем стаємо все ближчими!»

Боюся, небагато чоловіків та жінок могли би сказати те саме.

Чомусь люди палко прагнуть одружитися. Не можу їх зрозуміти — особливо чоловіків. У них є власні клуби, вони цілком незалежні, можуть приходити додому, коли захочуть, і ніхто в них не питатиме, де вони були. Одначе при першій же нагоді вони садять собі на шию дружину, яка вимагає щонайменше половину грошей — котрих йому і самому бракує — а ще ж нею треба опікуватися!

Жінки натомість зовсім не такі. Вони, так би мовити, інвестують у майбутнє. Чоловіченьки, як це вам подобається? Як вам думка про те, що вас — таких важливих персон, з такими чарівливими манерами — використовують

у якості страховки? А саме так частенько й буває, хоча ви можете про це і не здогадуватися!

Утім, дехто переслідує бога Гіменея лише для того, щоб одружитися. Щойно дівчата полишають шкільний поріг (а часом і раніше), як вони починають шукати чоловіка, і бачать його чи не в кожній особині чоловічої статі, яка їм стрічається. І байдуже, хто він, бо якщо такі дівчата встигнуть вийти заміж до такого-то віку, то зможуть торжествувати над усіма своїми подругами. Та віддамо належне чоловікам — охочих одружуватися все менше і менше. Нове покоління освідчується не так часто, як попереднє. Колись чоловіки одружувались значно швидше і освідчувались вже після кількох днів знайомства. Нині вони стали обачніші. Чоловіки старанно роззираються, перш ніж зробити вибір. Обирають вони ретельно: вивчають свою обраницю у сімейному колі та в незвичній для неї обстановці, спостерігають за її поведінкою з іншими чоловіками і вже тоді доходять остаточного висновку, чи гідна вона бути наближеною до їхньої шляхетної особи.

І ще одне. Сучасні чоловіки страшенно бояться відмови! Причому панічно: замість того, щоб ризикнути, вони ладні упустити чимало щасливих шансів.

Вони чекають, щоби дівчина першою виявила свої почуття — іще до того, як вони самі їх викажуть. Та слід пам'ятати, що дівчата теж повинні бути обачними, і деякі (визнаю, їх не так вже й багато) готові радше померти, ніж признатися у симпатії до чоловіка, котрий, врешті-решт, може просто «полюбити і лишити».

Не те, щоб я дуже засуджувала чоловіків за це. Почуття власної гідності завжди викликало у мене повагу; боюся, я би теж болісно сприйняла відмову. Я не терплю її навіть у дрібницях!

Цікаво спостерігати, як чоловіки зазвичай ідуть утровою стежкою. Один і той самий тип чоловіків нерідко одружується з протилежним типом дівчат. Я маю

на увазі те, що розумний інтелектуал незмінно обирає нецікаву пустоголову дружину. Гарненькою вона може бути — та лише ляльковою красою — але думки її ніколи не виходять за межі власної родини. Можна було би припустити, що мудрі чоловіки потребуватимуть такої ж супутниці життя у найповнішому значенні цього слова — з розумом таким же гнучким, як у них. Але такий вибір трапляється украй рідко.

І знову ж таки — чому низенькі чоловіки завжди обирають собі найвищу жінку, яку лише здатні знайти? Здавалося б, такий чоловік не наважуватиметься виставити свої убогі дюйми в такому невігідному світлі. Але ж ні — ці пігмеї, здається, отримують задоволення від контрасту. Вочевидь, вони захоплюються кількістю, а не якістю.

Гадаю, багато що з того, що я написала, звучить дуже цинічно, але причиною тому був мій невдатний досвід, тож ви мусите пробачити мені: звісно ж, часом дуже важко розпізнати справжню річ від вдалої підробки.

Батьки частенько страшенно хиблять в матримоніальних питаннях. Після стількох століть набуття досвіду можна було б очікувати від них більше такту, ніж вони зазвичай демонструють. Приміром, вони відразу ж протидіють небажаній партії, тим самим виставляючи напоказ всі суперечливі риси власної природи. Якби Лаван¹ був

¹ Лаван (івр. לָוָן) — біблійний герой. Брат Ребеки — дружини Ісаака. Лаван був скотарем, власником стад дрібної рогатої худоби. У нього знайшов притулок його племінник Яків (син Ісаака і Ребеки), що рятувався від переслідування свого брата Ісава (Бут. 27:43). Лаван узяв до себе робітником Якова на сім, а потім ще на сім років роботи за право одружитися з його дочками. Лаван видав за Якова спочатку свою старшу дочку Лію, а потім і молодшу — Рахиль. Згодом між Лаваном і Яковом виникли непорозуміння, і Яків змушений був зі всією своєю сім'єю і добром утекти від Лавана (Бут. 31:17-18). Лаван наздогнав Якова, звинуватив його у викраденні домашніх божків, проте наприкінці помирився і відпустив (Бут. 31:22-54).

не таким упертим і одразу погодився на союз Якова з Рахиллю — за умови, щоби Лія залишилася доглядати його самого — останню відразу б привабили до Якова його численні принади, ніжні погляди й таке інше!

Для кохання нема більш родючого ґрунту, ніж протидія!

З іншого боку, якщо батьки воліють сприяти союзу, молодих людей якомога частіше залишають разом. Якою б багатолюдною не була вечірка, вас завжди якимось незбагненим чином парують із бажаним кандидатом, аж поки ви не відчуєте відразу до майбутнього чоловіка і волітимете краще залишитися старою дівою, ніж одружитись із ним.

Боюся, що й батькам ведеться несолодко. Їхні невинні маленькі плани майже завжди розладнуються невдячними дітьми, і тоді їм доводиться полювати на іншого кандидата. Я знала одну матусю, котра мала звичку виводити своїх доньок на причал і відразу ж їх «губити», щойно вони розбивалися там на пари з представниками чоловічої статі. При такому підході вона могла б їх так ніколи і не познаходити — такими численними були закутки і завулки! Нарешті вона вдалася до послуг камери-обскури¹ і з її допомогою віднайшла своїх зниклих дівчат! «Тепер ми від неї ніколи не сховаємося!» — скорботно повідали вони мені після фатального відкриття.

Кажуть, дівчата катастрофічно дегенерують. Вони стають надто мужоподібними, надто незалежними і дуже відрізняються від ідеалу чоловіків — скромної дрібненької дівиці, котра сидить удома і латає шкарпетки свого чоловіка.

Я не оспорюю цього факту — вони *справді* дегенерують. І хоча я не є прихильницею ідеального типу жінок

¹ Світлоприймальний прилад у вигляді темної скриньки з великим отвором для проходження світла; найпростіший пристрій, що дозволяє отримати оптичне зображення предмета.

і навіть зневажаю його — не обстоюю я й інші крайнощі. Мене лякають міцні мужоподібні дівчата, і я погоджуюсь з усім, що про них кажуть. Тим не менше, я не вважаю, що чоловіки мають право на це скаржитися, бо саме вони є причиною деградації нашої статі.

Усім відомо, що для дівчини думка чоловіка важить значно більше, ніж будь-кого іншого. Якщо він її схвалює, дівчина задоволена. Вона не вважає для себе принизливим, якщо її називають «добрим хлопцем». Вона удостоюється похвали і до певної міри навіть захоплення, коли переймає чоловічу манеру висловлюватися, курить і п'є бренді чи віскі з содовою. На жаль, вона не чує, як чоловік обговорює її в колі друзів, інакше вона надалі була б обережнішою у своїй поведінці та розмовах — бо це не та дівчина, котра «наділена чеснотами, котрих прагнуть усі жінки, й сильна тією владою, якій скоряються усі чоловіки»¹.

Розділ II

ПРО РАХУНКИ

Рахунки! Рахунки! Рахунки! Огидний звук! Осоружне слово! Навіщо їх взагалі придумали? Чому їх надсилають, аби порушити наш душевний спокій?

До того ж вони завжди надходять саме тоді, коли ви очікуєте якогось цікавого листа. Ви поспішаєте назустріч листоніші і нервуєте, чому він так довго розпаковує свою сумку (часом я навіть думаю, що чоловіки отримують насолоду від того, що мучать вас і змушують навмисне чекати!), і врешті-решт простягає вам так віддавна очікуване послання. Лише гляньте — і воно вмиє

¹ «Rich in the grace all women desire, Strong in the power that all men adore» — цитата з поеми А. Теннісона «Мод», українською мовою не перекладено.